

УКРАЇНЦІ НА ВСЕСВІТНІЙ ВИСТАВЦІ В ЧИКАГО 1933-1934 РОКІВ

Осадча Є. О.

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Колосова Н.А., канд.іст. наук, доцент

I. ВСТУП

Міжнародна виставка “Століття прогресу” проходила в Чикаго в рамках “Чиказького світового ярмарку” (The Chicago World’s Fair) з 27 травня 1933-го по 31 жовтня 1934 року. Темою ярмарку стали технологічні інновації; девізом – “Наука знаходить, промисловість застосовує, людина адаптує” (Science Finds, Industry Applies, Man Adapts).

II. ПРОБЛЕМАТИКА

Проблематика теми полягає у розгляді ролі української діаспори на Всесвітній виставці в Чикаго 1933-1934рр.,їх винаходів та всесвітнього значення.

III. ОСНОВНА ЧАСТИНА

В 1933 році Чикаго приймало Всесвітню виставку, яка називалася “Століття поступу” й мала засвідчити бурхливий прогрес Чикаго, яке в ті роки було третім найбільшим містом планети. Площа експозиції зайняла 427 акрів, участь у ній взяли більшість світових держав, представивши на огляд публіки власні павільйони. На виставці були представлені всі досягнення сучасного світу – техніки, науки, мистецтва.

Для української діаспори Чикаго найважливішою подією того часу став павільйон “Україна”, який гордо постав серед будівель різних країн. Діаспора щільніше згуртувала свої ряди, щоб у час Великої депресії відстоювати права неіснуючої на карті світу самостійної держави Україна.

Мерією міста Чикаго було проголошено Український тиждень (з 14 по 20 серпня), а 19 серпня – Український день. Українська громада Чикаго, об’єднана

навколо доктора Сіменовича вирішила представити на Всесвітній виставці й український стенд. Посольство СРСР запротестувало, але мерія міста погодилася дати дозвіл на розміщення українського павільйону, якщо місцева громада зможе його оплатити. Йшлося про на той час суму – понад 20 тисяч доларів лише на будівництво. Для збору коштів українська громада Чикаго поширила світом таке оголошення: “Українці! Америки, Канади, Бразилії та інших заморських країв! Трапляється велика історична нагода помочти нашим братам в ріднім краю! (...) Всі цивілізовані народи світу беруть участь. Український народ мусить показати свою національну життєздатність, і це він може досягнути тоді, коли український народ візьме участь у Всесвітній виставці... Ми народ без власної держави, але Американці трактують нас, як державницький народ... Це був би непростимий національний гріх перед Рідним Краєм і перед нашим грядущим поколінням, якби ми не взяли участь”. І гроші вдалося зібрати, хоча більшість людей робила невеличкі внески – по 25 центів.

Рис.1. Український павільйон на Всесвітній виставці в Чикаго 1933-1934рр.

В українському павільйоні (рис.1.) були зали, присвячені історії та культурі нашого народу, там відбувалося чимало заходів – концертів, вечорниць, із неймовірним успіхом там виступили національний хор і танцювальні колективи. Високе мистецтво презентувала персональна виставка Олександра Архипенка – було виставлено 44 скульптурні роботи майстра. Під час Всесвітньої виставки відбувся і світовий конкурс краси (нині ми б його назвали “Міс світу”), а перемогла на ньому українка – Марія Любас. Всього наш павільйон відвідали 1 800 000 людей! Український павільйон був єдиним, який не спонсорував уряд (адже України не існувало). Під час Великої депресії, в рік, коли в Україні був Голодомор, переважно бідна українська діаспора спромоглася нагадати цілому світові про існування окремого українського народу – і зробила це на високому організаційному рівні.

IV НАУКОВА НОВИЗНА

Наукова новизна теми полягає у розумінні впливу українських виробів та

винаходів у всесвітню культуру та технічний розвиток.

У ВИСНОВОК

Отже, досліджуючи історію Всесвітньої виставки в Чикаго 1933-1934 рр, було вивчено роль української діаспори, подвиги та розвиток технічних виробів українських майстрів. Український павільйон своїми експонатами демонстрував існування та самобутність свого народу перед представниками іноземних делегацій.

Ключові слова: *українці, українська діаспора, Всесвітня виставка, Чикаго, технічні виробы, павільйон.*

Список використаних джерел:

1. Колосова Н.А. Всесвітня виставка в Чикаго 1933-1934рр.
2. Джон, Р. Дэвис. Великая выставка [Текст] / Джон Р. Дэвис. - Саттон: Страуд, 1999. - 238 с
3. Підгрушний Г. П. Виставкова діяльність та її значення як інструменту регіонального розвитку/ Г. П. Підгрушний, В. О. Пекар, О. О. Денисенко. // Український географічний журнал. – 2009. – № 1. –С. 41-49.
4. [Електронний ресурс]: сайт Archive.org Режим доступу: <https://web.archive.org/web/20120407022601/> / The Story Of Great Exhibition Шпаков, В. Н. Історія Всесвітніх виставок [Текст] / В. М. Шпаков. - М.: зібрано, 2008. - 384 с.

Reference:

- 1.Kolosova N.A. Vsesvitnia vystavka v Chykhaho 1933-1934rr.
- 2.Dzhon, R. Devys. Velykaia vystavka [Tekst] / Dzhon R. Devys. - Satton: Straud, 1999. - 238 s
- 3.Pidhrushnyi H. P. Vystavkova diialnist ta yii znachennia yak instrumentu rehionalnoho rozvytku/ H. P. Pidhrushnyi, V. O. Pekar, O. O. Denysenko. // Ukrainskyi heohrafichnyi zhurnal. – 2009. – № 1. –С. 41-49.
- 4.[Elektronnyi resurs]: sait Archive.org Rezhym dostupu: <https://web.archive.org/web/20120407022601/> / The Story Of Great Exhibition Shpakov, V. N. Istoriiia Vsesvitnikh vystavok [Tekst] / V. M. Shpakov. - M.: zibrano, 2008. - 384 s.